

$$1. A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 2 \\ 3 & 6 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 3 & 6 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -2 & -4 \\ 0 & 0 & 2 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \equiv A' \therefore \text{bas för}$$

$V(A)$ ges av $\{(1, 3, 1), (1, 1, 3)\}$. I Gram-Schmidt-ortogonalisering, låt $\tilde{e}_1 = (1, 3, 1)$ och $\tilde{e}_2 = (1, 1, 3) + \alpha(1, 3, 1)$ där α väljs s.a. $\langle \tilde{e}_1, \tilde{e}_2 \rangle = 0$ dvs $\alpha = -\frac{\langle (1,1,3), \tilde{e}_1 \rangle}{\|\tilde{e}_1\|^2} = \frac{-7}{11} \Rightarrow \tilde{e}_2 = \frac{2}{11}(2, -5, 13) \therefore e_1 = \frac{1}{\sqrt{11}}(1, 3, 1), e_2 = \frac{1}{3\sqrt{2}\sqrt{11}}(2, -5, 13)$ är en ON-bas för $V(A)$. För $N(A) : Ax = 0 \Leftrightarrow A'x = 0 \Leftrightarrow x_4 =$

$$t, x_3 = -2t, x_2 = s, x_1 = -2s \Leftrightarrow x = s \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ så } e_1 = \frac{1}{\sqrt{5}}(-2, 1, 0, 0), e_2 = \frac{1}{\sqrt{5}}(0, 0, -2, 1)$$

är en ON-bas för $N(A)$.

$$2. \text{ Överbästäm ekv.syst. att lösa är } A \begin{pmatrix} k \\ \ell \end{pmatrix} = b \text{ där } A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & 1 \\ 4 & 1 \\ 5 & 1 \end{pmatrix}, b = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 1 \\ 1 \\ 3 \end{pmatrix}. \text{ Nu är } A^T =$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}, A^T A = 5 \begin{pmatrix} 11 & 3 \\ 3 & 1 \end{pmatrix}, A^T b = 10 \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix}. \text{ Lös alltså } A^T A \begin{pmatrix} k \\ \ell \end{pmatrix} = A^T b \Leftrightarrow$$

$$5 \begin{pmatrix} 11 & 3 \\ 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k \\ \ell \end{pmatrix} = 10 \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \left(\begin{array}{cc|c} 11 & 3 & 6 \\ 3 & 1 & 2 \end{array} \right) \xleftarrow{\boxed{-3}} \xrightarrow{RE} \left(\begin{array}{cc|c} 2 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & 2 \end{array} \right) \Rightarrow k = 0, \ell = 2; \text{ dvs linjen som söks är } y = 2.$$

$$3. \text{ Egenvärdena } \lambda \text{ för } A \text{ fås av } 0 = \det(A - \lambda I) = \begin{vmatrix} 4 - \lambda & -2 & -2 \\ -2 & -5 - \lambda & 7 \\ -2 & 7 & -5 - \lambda \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 4 - \lambda & 0 & -2 \\ -2 & -12 - \lambda & 7 \\ -2 & 12 + \lambda & -5 - \lambda \end{vmatrix} =$$

$$\begin{vmatrix} 4 - \lambda & 0 & -2 \\ -4 & 0 & 2 - \lambda \\ -2 & 12 + \lambda & -5 - \lambda \end{vmatrix} = -\lambda(\lambda - 6)(\lambda + 12) \text{ så } \lambda_1 = 6, \lambda_2 = 0, \lambda_3 = -12.$$

$$\text{Egenvektorer: } \lambda_1 = 6: \text{ Lös } \begin{pmatrix} -2 & -2 & -2 \\ -2 & -11 & 7 \\ -2 & 7 & -11 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} -2 & -2 & -2 \\ 0 & -9 & 9 \\ 0 & 9 & -9 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow x = s \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, s \neq 0.$$

$$\lambda_2 = 0: \text{ Lös } \begin{pmatrix} 4 & -2 & -2 \\ -2 & -5 & 7 \\ -2 & 7 & -5 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 2 & -1 & -1 \\ 0 & -6 & 6 \\ 0 & 6 & -6 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow x = s \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, s \neq 0$$

$$\lambda_3 = -12: \text{ Lös } \begin{pmatrix} 16 & -2 & -2 \\ -2 & 7 & 7 \\ -2 & 7 & 7 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 8 & -1 & -1 \\ -8 & 28 & 28 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{RE} \begin{pmatrix} 8 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow x = s \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}, s \neq 0.$$

$$\therefore Q = \begin{pmatrix} -2/\sqrt{6} & 1/\sqrt{3} & 0 \\ 1/\sqrt{6} & 1/\sqrt{3} & 1/\sqrt{2} \\ 1/\sqrt{6} & 1/\sqrt{3} & -1/\sqrt{2} \end{pmatrix} = \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} -2 & \sqrt{2} & 0 \\ 1 & \sqrt{2} & \sqrt{3} \\ 1 & \sqrt{2} & -\sqrt{3} \end{pmatrix}, \Lambda = \begin{pmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -12 \end{pmatrix}.$$

4. λ egenvärde och x egenvektor för $A \Leftrightarrow Ax = \lambda x, x \neq 0$. Då A Hermitesk, dvs $A^H = A$, får vi $\lambda x^H x = x^H(\lambda x) = x^H Ax = x^H A^H x = (Ax)^H x = (\lambda x)^H x = \bar{\lambda} x^H x$. Då $x^H x = \|x\|^2 > 0$ ty $x \neq 0$, får vi $\lambda = \bar{\lambda}$, dvs λ reell.

5. $A = \begin{pmatrix} | & | & | \\ a_1 & a_2 & a_3 \\ | & | & | \end{pmatrix}$. Gram-Schmidt $\Rightarrow q_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$, $\tilde{q}_2 = a_2 - (q_1^T a_2)q_1 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} - \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = -\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -2 \end{pmatrix} \Rightarrow q_2 = \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -2 \end{pmatrix}$ och $q_1^T a_2 = 1/\sqrt{2}$, $q_2^T a_2 = -3/\sqrt{6}$. Vidare är $\tilde{q}_3 = a_3 - (q_1^T a_3)q_1 - (q_2^T a_3)q_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + \frac{2}{6} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -2 \end{pmatrix} = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} \Rightarrow q_3 = \frac{1}{\sqrt{3}} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}$ och $q_1^T a_3 = 0$, $q_2^T a_3 = -2/\sqrt{6}$.

Vidare är $q_3^T a_3 = 1/\sqrt{3} \therefore A = QR$ där $Q = \begin{pmatrix} | & | & | \\ q_1 & q_2 & q_3 \\ | & | & | \end{pmatrix}$ och $R = \begin{pmatrix} q_1^T a_1 & q_1^T a_2 & q_1^T a_3 \\ 0 & q_2^T a_2 & q_2^T a_3 \\ 0 & 0 & q_3^T a_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \sqrt{2} & 1/\sqrt{2} & 0 \\ -3/\sqrt{6} & -2/\sqrt{6} & -2/\sqrt{6} \\ 1/\sqrt{3} & 0 & 1/\sqrt{3} \end{pmatrix}$. Nu är $P = q_1 q_1^T + \dots + q_3 q_3^T$ och också $P = A(A^T A)^{-1} A^T = A(R^T Q^T Q R)^{-1} A^T = A(R^T R)^{-1} A^T$. I vilket fall som så får vi $P = I$; som också, lättare, inses av att A har tre lin. ober. kolonner så $V(A)$ 3-dim underrum av $\mathbb{R}^3$, så $V(A) = \mathbb{R}^3 \Rightarrow P = I$.

6. Av spektralsatsen följer att det för $\mathbb{R}^n$ finns en ON-bas $\{f_1, \dots, f_n\}$ av egenvektorer till A med tillhörande egenvärden $\{\lambda_1, \dots, \lambda_n\}$. Låt för $x \in \mathbb{R}^n$, $(x_1^f, \dots, x_n^f)$ vara koordinaterna för x i basen $\{f\}$ och låt λ egenvärde för A med tillhörande egenvektor x . Då gäller $0 < \lambda \|x\|^2 = \langle Ax, x \rangle = |\langle Ax, x \rangle| \leq \|Ax\| \|x\| \leq \|x\|^2 \therefore 0 < \lambda \leq 1$. Vi har nu med $x = \sum_{i=1}^n x_i^f f_i$ att $Ax = \sum_{i=1}^n x_i^f \lambda_i f_i$ och följaktligen

$$\begin{aligned} \|(A^3 - 2A)x\|^2 &= \left\| \sum_{i=1}^n x_i^f \lambda_i^3 f_i - 2 \sum_{i=1}^n x_i^f \lambda_i f_i \right\|^2 \\ &= \left\langle \sum_{i=1}^n x_i^f (\lambda_i^3 - 2\lambda_i) f_i, \sum_{j=1}^n x_j^f (\lambda_j^3 - 2\lambda_j) f_j \right\rangle = \sum_{i,j} x_i^f x_j^f (\lambda_i^3 - 2\lambda_i)(\lambda_j^3 - 2\lambda_j) \langle f_i, f_j \rangle \\ &= \sum_{i=1}^n (x_i^f)^2 (\lambda_i^3 - 2\lambda_i)^2 \|f_i\|^2 = \sum_{i=1}^n (x_i^f)^2 (\lambda_i^3 - 2\lambda_i)^2 \leq \max_{1 \leq i \leq n} (\lambda_i^3 - 2\lambda_i)^2 \|x\|^2. \end{aligned}$$

$\therefore \|(A^3 - 2A)x\| \leq \max_{1 \leq i \leq n} |\lambda_i^3 - 2\lambda_i| \|x\|$. Finn nu maximum för $|t^3 - 2t|$ på intervallet $(0, 1]$. Med $f(t) =$

$t^3 - 2t$ har vi $0 = f'(t) = 3t^2 - 2 \Rightarrow t = \sqrt{2/3}$. Teckenstudietabell:

x	0	$\sqrt{2/3}$	1
f'	-	0	+
f	0	$\searrow f(\sqrt{2/3})$	$\nearrow -1$

ger att $\max_{0 < t \leq 1} |t^3 - 2t| = f(\sqrt{2/3}) = \frac{4}{3} \sqrt{\frac{2}{3}}$.